

Material för unga förtroendevalda

Från mål till beslut

TÄNK PÅ

- Vad vill du uppnå under de kommande fyra åren?
- Vilka steg förutsätts för att uppnå målen?

Ofta blir förtroendeorganens verksamhet en årlig rutin. Diskussionerna kretsar kring budgetförslag, verksamhetsplan, bokslut och liknande.

Tiden går ofta snabbt och det är lätt hänt att den egna drivkraften tynar och man koncentrerar sig endast på de ärenden som presenteras på föredragningslistan.

Det lönar sig att stanna upp och fundera på hur din drömförsamling ser ut och vilka saker du vill vara med förändra.

TÄNK PÅ

- Vem gör föredragningslistan och vem förbereder ärendena?
- Hurdan är rytmen, när kommer vilka ärenden?
- Måste det reserveras ett anslag i budgeten för målen?

Det är viktigt att kunna reagera på de ärenden som kommer upp, men att man även påverka är även proaktivt. Det betyder att du själv kan lyfta fram sådana ärenden som är viktiga för dig!

Genom att förbereda väl kommer du långt. Fundera på beslutsfattande i din församling, med vem lönar det sig att diskutera ärendet så att målen kan uppnås? En hurdan budget behöver det som du har som mål och hur kan det vara till stöd för resten av församlingen?

Var öppen och diskutera ditt ärende med t.ex. den tjänsteman som bereder det i god tid.

FÖRESTÄLL DIG HELHETEN

- Vem rör ärendet och vem påverkar det?
- Vem bereder ärendet?
- Vem skulle kunna föra fram ditt ärende med dig?
- Hurdana argument biter på olika grupper?

Ensam går det inte att fatta beslut. Ett effektivt sätt att påverka är att skapa sig en helhetsbild.

Med vem lönar det sig att samarbeta så att ärendet går i genom? Varför har du valt just dessa mål och hur kan du övertyga andra om dina tankar? Det lönar sig även att fundera på vilka argument som passar till vem. En del är endast intresserade av ekonomisk påverkan medan andra är intresserade av ungas åsikter, den tredje kanske vill veta vad de anställda har för tankar om dina planer.

Gör det enklare att förstå dina tankar genom att skapa en tankekarta med dina mål och idéer!

Att argumentera

VAR MEDVETEN OM VEM DU TALAT TILL

Fundera på förhand vem du försöker påverka. På olika aktörer biter olika argument. För en del kan de ekonomiska frågorna vara viktiga, för andra kan t.ex. den kristna läran eller kyrkans uppgift vara viktiga argument.

Argument kan vi kan grovt dela in i känslö-, och sakargument. Oftast är det framgångsrikt att använda sig av båda typerna av argument samtidigt. Som exempel kan forskning och statistik om ungdomsarbete stöda dina egna erfarenheter av församlingens ungdomsverksamhet och funderingar om hur det borde utvecklas.

Fundera på förhand hurdana motargument som kan komma upp i ämnet. På så sätt kan du reagera på motargument bättre och motivera varför det du framhåller i ämnet vore lönsamt för församlingen. Du kommer troligen inte att kunna undvika alla motargument men i beslutsfattnings processen är det ofta fråga om prioriteringar och värderingar.

FAKTAT PÅ BORDET

För beslutsfattare finns det en hel del information som stöd, bara man orkar leta efter det. Information om hur man vill utveckla ungdomsarbete och i vilken riktning man beslutat att utveckla kyrkan hittar du i dokument som finns på sidor för kyrkans strategi.

Kyrkans statistikcentral samlar, som namnet antyder, in information om församlingar och kyrkans verksamhet. Med hjälp av statistik kan du bland annat jämföra din egen församling med andra liknande församlingar eller med hela kyrkans riktlinjer.

Kyrkans central för forskning undersöker religiositet, värderingar och kyrkans verksamhet. I kyrkans fyraåriga årsberättelse kan du hitta värdefull information om kyrkans utveckling och förändring i arbetssätt.

Diskutera med den tjänsteman som bereder de ärenden som du är intresserad av. Om du har ändringsförslag, fråga då vad tjänstemannen har för åsikt eller om det finns aspekter som du inte tagit i beaktande eller lagt märke till.

Fråga av förtroendevalda du känner eller andra som är församlingsaktiva. Har man kanske redan provat din idé i någon annan församling? Hur har de svarat i andra församlingar på liknande frågor som du funderar på? Att tillsammans med andra söka svar på frågor ger lösningar!

Flera länkar hittar du under fliken för [länkar](#).

NERVÖST?

Ibland är det bara nervöst och man kan inte påverka det. Genom att öva på sitt framträdande och planera sin taltur kan man ändå lära sig att hantera situationen. Här är några råd på hur du kan tämja din rädsla:

1. VISUALISERA

Visualisera situationen där du skall tala. Fundera på förhand hurdan situation det är och vad som troligen kommer att hända och hur du tänker agera.

2. BÖRJA LÄTT

Om du är nervös för att tala under ett möte, börja med att fråga någon enkel fråga. Så småningom kan du utmana dig själv att säga någonting på varje möte som du deltar i.

3. FRÅGA MED EN PERSON SOM STÖD

Om du t.ex. håller ett tal be då någon bekant i publiken att hålla uppe ett stöttande leende alltid då du tittar på hen. Du kan även öva på talet med en vän eller presentera de viktigaste punkterna i ditt framförande.

4. TA TID PÅ DIG

Oftast talar människor alldeles för snabbt. Andas före du börjar tala (vi rekommenderar att du fortsätter andas mellan meningarna). Ta ögonkontakt med publiken och ge åhörarna tid att förstå vad du talar om.

Att kartlägga styrkor

KARTLÄGG DINA EGNA STYRKOR

- Vad vet du?
- Vad är du bra på?
- Vem känner du?

En förvånansvärt stor del av dina styrkor föds då du gör saker du tycker om. Därför är det viktigt att skapa en vardag där du tar dina egna styrkor i beaktande.

Är du medveten om din församlings ungdomsarbete? Kan du säga att du kartlagt en hel del information om vad unga vuxna vill av kyrkan genom att diskutera med dina vänner? Har du en föreställning om hur social media fungerar eller hur inaktiva församlingsmedlemmar nås genom nya kommunikationsmedel?

Din styrka är kanske att du känner någon kommunpolitiker och vet t.ex. hur den nya stadsplaneringen kommer att se ut. Du kanske fungerar i elevrådet och kan således bilda dig en uppfattning om stämningen i skolan – skulle samarbetet mellan församlingen och skolan kunna öka?

FUNDERA PÅ VAD SOM ÄR FÖR DIG RÄTT SÄTT ATT PÅVERKA

- Gillar du att uppträda?
- Diskuterar du gärna saker vid en kopp kaffe?
- Vilka forum är sådana där du kan diskutera om de mål och förväntningar du har i ditt förtroendeuppdrag?

I mötet för förtroendevalda kommer du ingenstans i diskussionen? Hitta tips om att tala på möten på Argumentation- sidan, men att påverka sker även mycket utanför möten.

Fundera på vad som för dig är det mest naturliga sättet att påverka. Mycket kan man få till stånd på informationstillfällena före mötet eller genom att i förbifarten tala med andra förtroendevalda. Om din styrka är att ta kontakt och diskutera i mera avslappnade förhållanden kan du be någon annan föra din talan under mötet.

Att nätverka handlar även om att du söker sådana människor till din omgivning som balanserar upp dina egna styrkor. Samarbeta med sådana personer som kompletterar dina kunskaper och dina arbetssätt.

Det lönar sig att modigt samarbeta med olika typer av människor. Dina tankar och idéer kan få större trovärdighet om det bakom dig finns förtroendevalda från olika grupper.

KARTLÄGG VARIFRÅN DU FÅR INFORMATION

- Vem lyssnar du på?
- Vad läser du?
- Varifrån får andra information?

Fundera på varifrån du får aktuell information? Vilka kanaler följer du för att få reda på vad som sker i din församling, eller vad som diskuteras i kyrkan eller om kyrkan?

Ofta fylls t.ex. ditt Facebook flöde av nyheter som är viktiga för dig men som din bordsgranne aldrig har hört om.

Om du vill påverka är det viktigt att veta vad andra talar om och hurdan information de tillhandahåller. Analysera dina egna informationskällor: Är du genom dem snabbare än andra på att få tag i information? Eller blir du kanske utan någon typ av information om du endast koncentrerar dig på en källa? Skulle du t.ex. kunna bekanta dig mera med lokala tidningar eller någon media du inte är så bekant med?

På vilka grunder fattar du dina beslut? Med hurdan bakgrundsinformation kommer andra till mötet? Genom att fundera på dessa frågor kan du utveckla ditt nätverk och kartlägga hur andra människor handlar.

Hur påverka? – Hur påverka som under 18-år?

Det är möjligt att påverka som under 18-åring i kyrkan. I församlingarna väljs med fyra års mellanrum förtroendevalda till församlingen. I Församlingsvalet får alla medlemmar som fyllt 16 år senast på valdagen rösta. Du kan bli uppställd om du är 18-år och konfirmerad medlem av församlingen. Du hittar mera information om församlingsvalet [här](#).

Ungas egen invalda representant / Att skapa en grupp för unga att påverka i

Ett sätt att få ungas röst hörd är att välja en egen representant för de unga till en del av ungdomsarbetet och beslutsfattandet. Representanter kan vara två eller flera och ni kan tillsammans med de anställda och förtroendevalda fatta ett beslut om var de ungas plats skall vara i församlingens beslutsfattande. De unga kan t.ex. fungera som ungdomarnas röst då ungdomsarbetet planeras för nästa år.

Diskutera med någon av de anställda eller förtroendevalda som ni känner om er önskan att välja en ungdomsrepresentant

Fundera tillsammans hur de unga kan vara en del av beslutsfattandet i församlingen. Kan de unga t.ex. fungera som sakkunniga i ungdomsarbetsledar teamet eller i ledningsgruppen? I alla församlingar måste barnkonsekvensanalys göras, kan ungdomarna vara med och göra det?

Välj bland er församlingens ungdomsrepresentant och gör upp spelregler

Det kan väljas två representanter eller en större grupp. Ni kan även bestämma om representanterna väljs för ett eller flera år. Gör ett beslut om hur ungdomarna får till kännedom andra ungdomars åsikter. T.ex. kan detta ske ett par gånger om året under en ungdomskväll eller annat evenemang.

Fundera tillsammans vad ni vill påverka?

I en hurdan församling har ni det bra? Borde det vara lättare att besöka ungdomslokaler? Vill ni vara en större del av planerandet av gudstjänster? Hurdan hjälpledarverksamhet behöver er församling? När församlingen de unga? I församlingen finns många saker där ungas sakkunnighet och idéer behövs. Låt er rösts bli hörd och idéerna flöda.

Gör de unga representanterna synliga: presentera er för anställda och förtroendevalda

Fråga om ni kan komma före ett församlings-, eller kyrkoråds möte och presentera er för förtroendevalda. Kanske ni kan ta en kaffe med de anställda någon eftermiddag?

Barnkonsekvensanalys (BKA)

Barnkonsekvensanalys (BKA) görs för alla beslut som kan påverka barn och unga under 18-år. BKA trädde i kraft 1.1.2015 och finns nämnd i kyrkoordningen (23. kap 3§). BKA påbjuder endast att ta ställning i vilka konsekvenser ett beslut kan medföra. Den ger ändå en ny möjlighet att ta med aspekter ur ungas syn. Det rekommenderas utöver analysen att höra barn och unga i olika frågor. I en del församlingar finns ett ungdomsråd eller resursgrupp som man kan höra redan i berednings skedet.

[Här](#) kan du hitta mera information.

Ungas framtidsseminarium Kirkko 2030

Framtidsseminariet "Nuorten tulevaisuusseminari" ordnas årligen. Till seminariet inbjuds alla under 18år, konfirmerade unga från alla församlingar och kristna föreningar. Under seminariedagen får de unga diskutera och föra fram sina visioner om kyrkans framtid till biskopar och ledamöter från kyrkomötet.

Seminariet ger en bra och naturlig möjlighet för de ungas röster att bli hörda på så väl lokal som nationell nivå. Efter seminariet för de unga med sig hälsningar till sin hemförsamling men även till kyrkomötet. Tidigare seminarier har behandlat bland annat åldersgränsen för att rösta i kyrkliga val och hjälpledar banken.

Mera information hittar du på [Nuorten tulevaisuusseminaarin](#) egna sidor.

Ungdomens kyrkodagar alltså UK

I Borgå stift ordnas även på svenska Ungdomenskyrkodagar. UK är en kanal för dig som vill påverka i kyrkan!

Varje församling har rätt att skicka delegater till UK. Delegaterna bör vara konfirmerade medlemmar av kyrkan i åldern 15-30. Du kan även skicka in ärenden på förhand om saker du tycker det borde fattas beslut om. Då bereds ärendet i ett utskott och behandlas sedan i plenum.

Ärenden som varit uppe för behandling de senaste åren är bland annat åldersgräns för rösträtt i kyrkliga val, ungas delaktighet i diakoni, vår fader eller fader vår. Du kan även lämna in diskussions ärenden, år 2017 diskuterades bl.a. om att öppna upp kyrkans lokaler för samkönade pars vigselfester.

Om du ännu inte är bekant med UK, besök deras hemsida <http://kcsa.fi/uk/>

Länkar

Agrikola-utbildningscentret utbildar i samarbete med Seurakuntaopisto församlingars förtroendevalda. Du hittar information om utbildningarna på finska här.

Kyrkan har ett flertal dokument med strategier och riktlinjer som styr församlingarnas verksamhet. De finns samlade på sidan för [strategier](#).

I Finlex hittar du aktuell lagstiftning.

[Kyrkolagen](#)

[Kyrkoordningen](#)

[Valordning för kyrkan](#)

Kyrkans pengar är av Helsingfors samfällighet en utformad sida med information om varifrån kyrkan får sina pengar och vart pengarna [går](#).

Beslutsfattande i kyrkan. Här hittar du information om hur beslut inom kyrkan [fattas](#).

På finska hittar du även forskning om församlingar och kyrkans förtroendevalda och deras verksamhet

[Nuoret ikäryhmät ja seurakuntavaalit](#). Henrietta Grönlund

[Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisut](#).

Det finns även på finska avhandlingar om församlingars beslutsfattande

[Demokratia kansankirkon kulmakivenä: Espoon hiippakunnan seurakuntien luottamushenkilöiden näkemykset kirkollisesta demokratiasta](#). Krista Valtonen

[Vaalit ja valta kirkossa -mikrokirja](#). Toim. Meri-Anna Hintsala & Marjo Myyryläinen

["Ittensä kanssa suurin piirtein sovussa." Päätöksentekoprosessi ja perusteet joilla Vantaan seurakuntayhtymässä jaettiin taloudellista tukea järjestöille vuosina 2007–2010](#). Saara Nykänen